

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej. — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne.
Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo.
Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta št. 2, pritličje.

Glasilo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 50.

V Ljubljani, dne 12. decembra 1924.

Isto II.

Akcija za enoten nastop.

Šoštanjka resolucija zmaguje. — Organizaciji iz Trbovelj in Črne sta se kompaktno pridružili enotni akciji. — Poset organizacij „Naprejeve“ skupine na nedeljskih volivnih konferencah. — Glasovi iz ostalih krajev Slovenije. — Enoten nastop socialističnega proletariata zagotovljen.

Ideja enotnosti, ki je formulirana v šoštanjki resoluciji, prodira z nevzdržno silo med široke mase do sedaj razdvojenega proletariata. Ljudstvo si želi enotnosti in po dolgem času je prišlo do tega, da to svojo željo tudi z vso energijo uveljavlja.

Ko smo pretekli teden izdali letak, na katerem smo objavili ponudbo načelstva naše stranke za enoten nastop delavskih strank in pa resolucijo šoštanjkih organizacij, je završalo po celi deželi. V trenutku je bil razdan letak na vse kraje Slovenije in delavstvo ga je širilo in razneslo v vse delavske centre, v vse važnejše obrate in tovarne.

Vseposod so vsebino letaka živahno komentirali in odobravalji, kar je znak, da so delavske množice to akcijo komaj pričakovale.

Že konferenca ljubljanskih zaupnikov, ki se je vršila komaj par dni po objavi šoštanjke resolucije, je pokazala, da stoji ves ljubljanski proletarijat neomajano na stališču Šoštanjčanov. Med tem se je pa oglašila stara socialistična trdnjava v Trbovljah, ki nam je poslala sledeči dopis:

Širši odbor krajevne politične organizacije SSJ („Naprejeva“ skupina) v Trbovljah je na svoji seji, ki se je vršila dne 6. decembra v Delavskem domu v Trbovljah sklenil naslednjo

resolucijo:

Razmotrivajoč politični položaj in predstoječe državnozborske volitve, stoji krajevna organizacija SSJ v Trbovljah na stališču enotnega nastopa obeh socialističnih frakcij.

Istočasno se tudi pridružujemo sklepom šoštanjkih organizacij. Trbovlje, 6. dec. 1924.

Za krajevno politično organizacijo Soc. stranke Jugoslavije v Trbovljah
Ivan Krušič, Leopold Majdič,
predsednik, tajnik.

Takoj za Trbovljami je zavzela stališče k temu vprašanju tudi organizacija v Črni na Koroškem. Ta organizacija je po številu najmočnejša v „Naprejevi“ skupini, zato je njeno stališče tem važnejše. O njeni odločitvi smo dobili naslednje poročilo:

Črna, 8. decembra.

Danes dopoldne se je vršilo pri nas dobro obiskano zborovanje po-

litične organizacije SSJ. Razmotrivalo se je vprašanje volitev in je bilo soglasno sklenjeno, priključiti se enotnemu nastopu socialističnega proletariata.

Podrobno poročilo sledi.

Dejstvo, da sta se odzvali pozivu za enotni nastop zopet dve tako važni organizaciji, kakor sta trboveljska in črnska, bo delo za združitve zelo olajšalo in pospešilo.

Srezkih volivnih konferenc, o katerih poteku prinašamo podrobnejše poročilo so se skoro polnoštevilno udeležile tudi organizacije „Naprejeve“ skupine.

Konferenci v Prevaljah, so prisostvovali poleg vseh naših organizacij v tem okrožju tudi zaupniki „Naprejeve skupine“ iz Črne in Mežice. Kakor znano, ima ta skupina v mežiškem okrožju le ti dve organizaciji, zato lahko z veseljem ugotovimo, da je cela Mežiška dolina združena v enotnem hotenju. Sicer je mogoče, da bo še kdo skušal rušiti enotnost, vendar bo zadel ob kompakten odpor vsega proletariata Mežiške doline.

Na konferenci v Celju so bile poleg vseh naših zastopane tudi organizacije „Naprejeve skupine“ iz Celja, Trbovelj, Šoštanj, in vseh organizacij iz Brežiškega okrožja, ki je kompaktno sklenilo pridružiti se enotnemu nastopu.

Soglasje „Naprejevih“ organizacij z našimi je bilo popolno in naše organizacije so z dejstvom, da so izvolile v tričlanski oblastni volivni odbor 2 zastopnika „Naprejeve“ skupine in sicer ss. Krušiča in A. Leskovška pokazale, da znaio ceniti enoten nastop socialističnega proletariata.

Potek teh konferenc nam jamči, da je akcija za enotnost v najboljšem tiru in da prekaša vsa pričakovanja. Glasovi pa, ki prihajajo še iz drugih krajev Slovenije, zlasti iz ljubljanskega in gorenjskega okrožja, pa utegnejo presenetiti največje optimiste. Predzadnji nedeljo se je vršila zlasti v gorenjskem okrožju cela vrsta združnih strokovnih in političnih zborovanj. Referenti, ki so posetili te kraje poročajo soglasno, da je razpoloženje in volja za enotnost v vseh krajih na višku.

Združeni nastop socialistov je že danes gotova stvar. Sicer posamezna načelstva delavskih strank še niso pristala na enotnost, gotovo pa je, da bodo morala voditi račune o razpoloženju in zahtevah organizacij.

Lep potek srezkih konferenc.

Potek srezkih konferenc, ki so se vršile pretekli praznik v Mariboru, Celju in Prevaljah, so jasno pokazale, da kriza socialističnega gibanja končnoveljavno premagana. Na pohodu so boljši časi.

Če hočemo podati splošen utis teh konferenc v par besedah, moramo ugotoviti, da take enodušnosti sloge in discipline ter borbenosti, kakor vlada sedaj, ni bilo še po vojni v naših vrstah.

Konference v Mariboru so se udeležile organizacije iz Maribora, Po-

brežja, Sv. Miklavža, Studencev, Ptuja, Brega, Ljutomera in Krčevine. Zastopanih je bilo tudi več drugih krajev, kjer organizacije še niso upostavljene.

Predsedoval je s. Jože Petejan, ki je v vznešenih otvoritvenih besedah pozdravil navzoče, ter jim orisal važnost konference. Delegat načelstva s. Svetek je potem v daljšem govoru zarisal stremljenje načelstva po enotnem nastopu vseh socialističnih sil in razložil potek pogajanj, ki

se vrše glede enotnega nastopa delavskih strank.

Po izčrpi debati, v katero je poseglo večina navzočih so se sestavili predlogi za srezke kandidature. Izvolil se je dalje tročlanski oblastni volivni odbor, ki bo skupno s celjskimi in prevaljskimi člani volivnega odbora predložil načelstvu svoje predloge za končni razpored srezkih kandidatur.

Poročila delegatov iz raznih krajev so bila soglasno v izbornem razpoloženju vsega proletariata za volivni nastop naše stranke. Mariborsko okrožje je bilo že dosedaj nerazcepljeno, zato bo napredek pri teh volitvah tem gotovejši.

Celjska konferenca, ki se je vršila isti dan, pa pomeni defenitivni konec bratomorne borbe socialistov v tem okrožju. Po izčrpnem referatu delegata načelstva s. Uratnika se je razvila razprava, ki je pokazala, da je ni sile, ki bi bila še enkrat v stanu speljati socialistične vrste drugo proti drugi.

Zastopniki naših, kakor „Naprejevih“ organizacij so izražali svoje odkritosrčno zadoščenje, da je vendar napočil konec križevega pota socialističnega proletariata Slovenije. Volitev okrožnega volivnega odbora, v katerem so po trije člani od vsake skupine, se je izvršila soglasno in z velikim odobravanjem cele konfe-

rence. V oblastni volivni odbor sta bila izvoljena dva člana Naprejeve in en član naše skupine. Pri tem aktu so pokazale naše organizacije, da jim je več enotnost proletariata, kakor pa strankarski egoizem. Vsa čast!

Konferenca v Prevaljah je po svoji stvarnosti in uvidevnosti prekosila vsa pričakovanja. Iz naše strani so bile zastopane organizacije iz Slov. gradca, Mute, Guštanja, Dravograda in Prevalj-Leše. Od Naprejeve skupine so bili navzoči zastopniki iz obeh krajev Mežice in Črne. Poleg zastopnikov organizacij so prisostvovali konferenci tudi zastopniki iz nekaterih krajev, kjer organizacije še niso upostavljene.

Po referatu zastopnika načelstva s. V. Eržena, se je razvila debata. ki je pokazala veliko potrebo delavskega razreda po skupnem nastopu vseh socialističnih organizacij. Delegati so se po končani konferenci razšli s trdno voljo, da ne odnehajo prej, da si bo socialistična misel priborila novih postojank v boju z razrednim nasprotnikom kapitalizmom.

Manifest, ki ga je izdal Glavni odbor naše zedinjene stranke je vplival na delegate prepričevalno in borbeno. Po teh konferencah lahko vzkliknemo: **Socializem v Sloveniji je na poti napredka do končne zmage!**

Stanovanjska enketa.

Katastrofalna ukinitve zaščite stanovanjskih najemnikov je pred durmi. S prvim januarjem 1925 bodo postali hišni lastniki zopet neomejeni, absolutni gospodarji svojih hiš. Takrat pa bodo tudi mogli neomejeno in nebrzdano „maščevati“ vse po zakonu o stanovanjih naložene jim omejitve.

Vlada se za nadaljnjo usodo stanovanjskih najemnikov ne briga. „Prostemu in svobodnemu sporazumu“ prepušča rešitev življenskega vprašanja stanovanjske zaščite. Za parado, zaradi lepšega pa prezidira sporazumevanju državni funkcionar. Prezidira, ne da bi imel v roki vsaj eno sredstvo, da bodo hišni gospodarji res pristali na sporazum.

„Tako sporazumevanje“ se je vršilo v soboto v Ljubljani za ljubljansko in mariborsko oblast. Uspeh tega in takega sporazumevanja smo videli vnaprej.

Zastopniki hišnih posestnikov z neizogibnim Frelihom na čelu so položili meč na mizo, potem pa se „blagohotno“ in pod „zmernimi“ pogoji izjavili za sporazum.

Sklicanje enkete.

Način sklicanja enkete, je škandalozen. Na enketo je bila povabljen trgovska in obrtniška zbornica, dalje je bila povabljen tudi Zveza industrijcev kot interesna predstavica pridobitnih krogov. Velikemu županu pa se ni zdelo vredno, da bi povabil na enketo tudi delavske strohovne organizacije in delavsko zbornico za Slovenijo v Ljubljani. Zato je bila enketa že po svojem sestavu enostranska in zato ni upoštevala interesov stanovanjskih najemnikov. Naravno je, da je pri takem postopanju izostalo tudi društvo stanovanjskih najemnikov.

Za nas je važno sledeče vprašanje:

Kdo naj sklene sporazum?

Recimo, da bi se dosegel sporazum. Da bi Frelih in Vencajz končno

podpisala sporazum. Za koga pa postane sporazum obvezen? Kake garancije pa more nuditi društvo hišnih posestnikov, da se bodo hišni gospodarji resnično držali sklenjenega sporazuma. Mi rečemo: **nebenih garancij nima hišni najemnik in vsak tak sporazum bo ostal le kos porisanega papirja.** Enketiranje je le naiven poizkus, zazibati stanovanjske najemnike v upanje, da bodo vendarle obvarovani katastrofe. — Prihodnji tedni že bodo pokazali absurdnost sporazumevanja in katastrofalnost ukinitve stanovanjske zaščite.

Neodpovedljivost stanovanj in stanovanjskih prostorov.

Neznosna stanovanjska beda imperativno zahteva neodpovedljivost stanovanj in stanovanjskih prostorov. Zato je tudi neodpovedljivost stanovanj in stanovanjskih prostorov najemnikov — prva zahteva.

Hišni posestniki hočejo priznati neodpovedljivost stanovanj in stanovanjskih prostorov. Odpovedati pa sme hišni gospodar pod sledečimi pogoji:

1. Če lastnik rabi stanovanje za sebe ali opravljanje svojega posla ali pa mu je dosedanje stanovanje premajhno ali neprimerno. Hišni lastnik torej lahko zahteva, da v svoji hiši zamenja stanovanje z drugo stranko, ki poseduje za hišnega posestnika primerniješe stanovanje.

2. Ako hišni lastnik rabi stanovanje za stanovanje ali opravljanje svojega posla za svoje sinove, hčere, ki se omože, dalje za svoje starše, brate in sestre, dalje če rabi stanovanje za hišnika v svoji hiši.

3. Če najemnik ne plača pogojene najemnine po preteku običajnega ali za najemnino določenega roka, če ga je najemodajalec k plačilu opomnil, za kar mu je dovolil najmanj rok 24 ur.

4. Če je bil najemnik obsojen radi kaznivega dejanja izvršenega nad

najemodajalcem ali njegovo v hiši živečo soprogo ali radi kaznjivega dejanja proti tuji lastnini.

5. Če je najemnik rabil stanovanje za drug namen kot stanovanje in če ni popreje dobil dovoljenja hišnega gospodarja, oziroma če najemnik stanovanje ali njegove dele kvari odnosno dela škodo na gospodarjevi lastnini.

6. Če najemnik, njegovi družinski člani ali osebe, katere je najemnik sprejel v stanovanje ali v službo, kršijo hišni red ali če njih zadevno obnašanje v hiši vzbuja opravičeno nevoljo in če najemnik temu pozvan ne napravi potrebne odpomoči. Hišni red, izdan po društvu hišnih posestnikov, mora vsak najemnik s podpisom vzeti na znanje.

7. Če najemnik brez dovoljenja hišnega gospodarja odda celo stanovanje ali del stanovanja v podnajem, oziroma ako stanovanje z oddajanjem v podnajem izkorišča v svojo korist, se podnajem preuči gospodarju.

8. Če lastnih tovarniškega, obrtniškega ali kmetijskega podjetja rabi stanovanje za svoje nastavlence.

9. Če najemnik žali hišnega lastnika ali njegovo družino, enako, če najemnik ali njegova družina v stanovanju živi nemoralno življenje.

10. Ako najemnik rabi za stanovanje prostore, ki so bili pred naredbo stanovanjskega zakona poslovni prostor. Take prostore sme hišni gospodar — stanovanje — najemniku odpovedati, ter jih oddati zopet za poslovne prostore.

11. Tekom l. 1925. si pridrži hišni lastnik odpovedati eno stanovanje po svoji volji tistemu najemniku, ki ga sam izbere; hiše z dvema stanovanjema, če v enem biva gospodar, so od zaščite izvzete.

12. Hišni lastnik sme odpovedati stanovanje vsakemu najemniku, ki biva v isti občini brez vsakega poklica, izvzemši upokojence.

Kdor bo pazno prebral „blagohotne“ pogoje hišnih posestnikov, bo moral priznati: **hišni posestniki ne priznajo neodpovedljivosti stanovanj in stanovanjskih prostorov.** Vsaj ni stanovanjskega najemnika, ki bi ga hišni lastnik ob takih pogojih ne mogel postaviti na cesto. Sporazum bo torej dosežen s tem, da bo stanovanjski najemnik na cesti.

Na enak način pa hočejo rešiti hišni gospodarji tudi „sporazumno“ vprašanje

stanovanjskih najemnin.

Po predlogu hišnih gospodarjev naj velja sporazumno določena, prekomerno zvišana najemnina le do maja meseca prihodnjega leta. Od maja naprej pa naj tudi pri najemninah odloča popolna, no ničemer omejevana svoboda.

Do maja meseca bi se hišni gospodarji zadovoljili s sledeče določeno najemnino: Vsi boljše situirani stanovi, kakor trgovci, odvetniki, zdravniki, inženjerji in drugi prosti poklici plačajo za stanovanje polno zlato valuto najemnine iz leta 1914. Vsi ostali najemniki plačajo za stanovanje polovico zlate valute iz leta 1914., izvzemši državne nameščence, ki plačajo dvajsetkratno najemnino iz leta 1914. do 1. maja 1925, do katerega časa jim mora narodna skupščina povišati njihove prejemke.

Navedena popustljivost v najemninah je dejansko tako-le preračunana: Kdor se bo branil plačati zahtevano najemnino, ta bo letel po gori označenih odpovednih pogojih na cesto. Zato je tudi sporazum glede najemnin absurden in prava slika desolatnih razmer.

Odpovedni rok.

Gerent mestne občine ljubljanske dr. Puc je opustil nujno borbo za zaščito stanovanjskih najemnikov v pogledu neodpovedljivosti stanovanjskih najemnin in v pogledu uradne določitve stanovanjskih najemnin. Edino, kar je zagovarjal, je bilo, da se podaljšajo odpovedni roki.

Po zakonitih pooblastilih sme namreč sodišče podaljšati odpovedne roke. Sedaj naj torej sodišče rešuje pereča socialno-politična vprašanja jugoslovanske države. In, kakor smo informirani, se tukajšnje sodišče brani, da bi služilo za priprego zavojeni politiki jugoslovanskih meščanskih strank.

Uspeh stanovanjske enquete je bil torej povsem negativen. Varali so se oni, ki so upali, da je med interesi hišnih gospodarjev in stanovanjskih najemnikov mogoč sporazum.

Za najemnike nastane vprašanje: kako se bomo obvarovali katastrofe?

Hišni gospodarji so položili na mizo meč, pa se izjavljajo za sporazum, stanovanjski najemniki pa morajo sedaj prestaviti svoje zahteve v enotno fronto delovnega, izkoriščanega ljudstva.

umfirala po majskih volitvah kompanija Ludendorff — grof Reventlov — Ruth Fischer.

Toda že teden dni po nemških volitvah je padel Poincaré in najhujši polom je doživel francoski nacionalizem. V Parizu je bila urav-

nana pot za nemško-francoski sporazum, v Berlinu pa je bila zaprta in razdrta pot sporazumu obeh narodov.

Nemožnost take politične situacije je postala jasna in ponoven apel na nemški narod nujen.

Josip Pertot

V Trstu je umrl po kratki, mučni boleznini sodr. Josip Pertot, urednik „Dela“, slovenskega komunističnega glasila v Julijski Benečiji. Z njim je izgubil slovenski proletarijat izredno sposobnega, mnogo obetajočega, res plemenitega sobojevnika. Umrl je v cvetu mladosti, umrl je takorekoč na barikadi: italijanske oblasti so ga radi njegovega političnega delovanja zaprle; v ječi si je nakopal hudo jetiko, ki ga je uničila v par mesecih. Deloval in pisal je za svoj list skoro do zadnjega zdihljaja.

Josip Pertot zasluži, da se ga trajno spominja ves razredno zavedni proletarijat z desne in leve, kajti bil je baš on najvrednejši predstavnik one požrtvovalne slovenske proletarske generacije, ki utira v hudi borbi, trajno preganjana, pot boljše bodočnosti slovenskega ljudstva in katera bo, po prestani krizi v delavskem pokretu tvorila zdravo jedro pomlajene socialistične stranke. Ona razredno zavedna mladina, ki umira po ječah in dela neumorno v tem in onem taboru za probujo delavstva, je našla v Josipu Pertotu svojega najvrednejšega glasnika.

Rodil se je na Kontovelju pri Trstu, sin poštenih in zavednih staršev. Bil je izredno marljiv dijak. Posečal je še leta 1920. ljubljansko univerzo, nakar se je vrnil v Trst, kjer je postal kmalu urednik „Dela“ in glavni organizator ondotnega mladinskega in političnega gibanja. Tisti, ki so v letih 1919. in 1920. zahajali v Mahrovo hišo v Ljubljano, kjer je bil tedaj sedež naših najmočnejših organizacij, se gotovo še spominjajo mladega, tihega dijaka Pertota, ki ni veliko govoril, zato pa več delal. Osnovala se je v tistih časih tudi skupina akademske mladine, katera je nekaj časa razvijala silno radikalne komu-

nistične nazore. Nastop te skupine je hudo razburil celo pokojnega konservativnega dr. Tavčarja. Od tiste dijaške skupine je pa imelo delavsko gibanje bore malo. Bilo je preveč slamnatega ognja. Le redki posamezniki, ki niso bili pravzaprav s to skupino v direktni zvezi, so ostali zvesti ideji socialne osvoboditve. Najsvetlejši, najlepši med vsemi naš Pertot.

Bil je zelo izobražen, delaven, pogumen. Za njegovim plahim, skoro detinskim nastopom za njegovo skromno besedo je tičala velika energija, neizčrpna plemenitost in poštenost. Bil je prijatelj priprostege, a preciznega in jasnega sloga in vztrajen organizator. Ko je fašistična burja zlomila toliko ljudi, ko so se gobezdači in štreberji poskrili, je ostal Pertot na svojem mestu, neomahljiv, neustrašen.

Fanatizma ni poznal. Nismo povsem sočasnali z njegovimi nazori, vendar vse kar je delal, je delal ne-sebično in v trdni veri, da pomaga k zmagi izkoriščanih in tepenih.

Preskromne in prerevne so te vrstice za njegov spomin. In nevredni smo mi vsi, da pišemo nekrologe junakov, ki so stali kakor mladi Pertot tako vzvišeno nad našo dnevno revščino.

Utrnila se je bleščeča zvezda. Zastave, ki jih nosijo krepke roke križanega proletarijata se klanjajo nad preranim grobom komaj štiriindvajsetletnega, in vendar že tako pomembnega, tako dragega sobojevnika.

Kako je še daleč naša pomlad, da bi mogli ovenčati z bujnim triumfalnim rudečim cvetjem sveti grob tega našega najmlajšega in najdražjega brata!

Gh.

Iz politike.

(Socialistična zmagava v Nemčiji. — Albert Thomas v Jugoslaviji. — Dijaški pretepi.)

Volitve v Nemčiji so končane. Pokazale so, da se notranje politični strankarski položaj v Nemčiji od zadnjih volitev v maju t. l. ni bistveno spremenil. Vazne so pa volitve iz našega strankarskega stališča, ker so pokazale porast socialističnih glasov za skoro dva milijona in dobiček nad 30 socialističnih mandatov. In to socialistično zmago je nemško delavstvo izvojevalo kljub navalu nacionalnega šovinizma iz desne in kljub blatenju od strani komunistov.

Jugoslovanski socialisti imamo vsi — mi na severu, kakor oni na jugu — nemško politično šolo in naša socialistična ideologija odgovarja oni srednjeevropskih socialistov. Zato zamoremo tem lažje in pravilnejše oceniti pomen zmagave nemških socialistov. Ta zmaga pa nam kaže nepremagljivo moč organizacijske misli in smisla za disciplino, v čemur so nemški sodrugi veliki. Kako divno so se držale nemške organizacije ob navalu komunistov na socialistično stranko, kajti samo proti socialistom so se komunisti borili. Kako je nemško delavstvo v svoji zvestobi do socializma vstrajalo pod najtežjimi okolnostmi! Nemško delavstvo se ni dalo zapeljati na stranpotice meščanskih ali pa lažirazrednih strank. Kake razlike med nemškim in našim delavstvom, ki je kakor trs, ki ga veter maje. Danes zapiha komunistični veter in delavstvo zadrvi na levo, misleč, da je spas v pučih in revoltah, jutri zapiha burja plemenskih sporov med meščanskimi strankami in delav-

stvo drvi za njimi, misleč, da mu bodo dali centralizem ali federalizem ali avtonomija ali celo kake takozvane kmečko-delavske vlade košček kruha. Naj bi se naše delavstvo že enkrat zavedlo, da pelje k zboljšanju življenjskih pogojev, k zmagi, samo ena, ravna pot, na kateri moramo vstrajati, četudi doživimo razočaranja inčasne neuspehe. Poživljenje organizacijske misli, poglobljenje zvestobe do socialističnih načel in stranke, zaupanje do dela stranke, poglobljenje izobrazbe, stvarno delo, izločitev osebnih bojov, disciplina — to so prepogoji zmag! In če se iz polne duše radujemo zmagave nemških sodrugov, nam pač ne sme nihče zameriti, da je v naših srcih tudi nekaj zavisti, ko vidimo, kako koraka socialistični proletarijat v Nemčiji in po ostalem evropskem svetu od zmagave do zmagave, kako pa pri nas životarimo, ker se da naše delavstvo motiti po rovarjenju in kovarjenju komunistov, Klemenčičev, Bernotov in drugih delavskih prerokov... Prašamo: ali zmaguje socialistični delavec v Evropi na podlagi komunističnih, Bernotovih ali Klemenčičevih načel, ali zmaguje na podlagi načel svojih internacionalnih socialističnih strank in njihove taktike, ki so našim istovetna in s katerimi je naša SSJ v mednarodni zajednici?

Kdor želi zmagave delavstva mora z našo SSJ! Veseli nas, da prodira to spoznanje počasi že tudi pri nas, da se odpirajo delavstvu oči po dolgoletni slepoti... Naša pot gre na-

Velika zmagava nemške socialne demokracije.

Velikanska zmagava nemške socialne demokracije je pokazala in dokazala: nemška socialna demokracija vodi svojo politiko pravilno in nesmiselno gonjo, ki so jo vprizorili komunisti proti socialnim demokratom je nemško delavstvo v pretežni večini odklonilo. **Vsaj so izgubili komunisti pri teh volitvah nad en milijon glasov.** To pa nepobitno pričča, da so te volitve definitivno tudi v Nemčiji ustavile napredovanje komunistične stranke.

In, politika komunistične stranke, ki se izčrpava v najogabnejšem blatenju in najgnusnejšem napadanju socialistične stranke, bo le pospešila lastni padec.

Kakor komunisti, pa so doživeli popoln poraz tudi nemški socialisti, ki so izgubili nad polovico svojih mandatov. Sleparsko upostavljena, na nesramnosti, nesmislu, korupciji in nasilstvu zgrajena stranka izgubi tudi pri najbolj zaslepljenih volivcih kaj hitro zaupanje.

Zmago socialne demokracije zatemnuje le okoliščina, da niso nazadovale tudi nemški nacionalisti, predstavniki monarhizma in skrajne reakcije, ki hočejo vladati proti delavstvu. To pač kaže, da so nemški meščanski krogi še daleč od prave in pravilne politične doslednosti.

Žal, da niso prinesle nemške volitve delazmožne večine republikanske demokracije. Gotovo pa je, da je zmaga socialne demokracije prepredila možnost meščanskega bloka, in to je, kar je za nemški proletarijat največji uspeh in najlepša zmaga.

Socializem je v celi Evropi na pohodu, zato mora tudi jugoslovanski proletarijat v socialistične vrste, v boj za zmago socializma!

Združena socialno demokratična stranka Nemčije je dosegla v zadnjem volivnem boju presenetljiv uspeh in veličastno zmago. Izza zadnjih volitev je napredovala za skoro dva milijona glasov in pridobila 30 mandatov. To zmago socialistične misli, to zmago socialističnega programa pa je dosegla nemška socialna demokracija v kratkem času sedmih mesecev.

Rezultat nemških volitev je nastopen: (v oklepaju število dosedanjih mandatov) **socialna demokratična stranka 130 (100), komunisti 45 (62),** nemškonacionalna ljudska stranka 102 (95), centum 60(65), nemška ljudska stranka 50 (45), demokratska stranka 32 (28); bavarska ljudska stranka 19 (16); narodni socialisti 14 (32); gospodarska stranka 17 (10) in ostale stranke 12 (15) mandatov.

Izid nemških državnozbornskih volitev je zasledovala svetovna javnost z mrzlično pozornostjo. Vsaj je gotovo, da je z usodo nemške države tesno zvezan nadaljni razvoj svetovno političnih dogodkov.

Majske volitve so se vršile v znamenju obupa, v znamenju odpora nad imperialističnim izkoriščanjem in nacionalnim ponižanjem, v znamenju inflacije in Poincarejevega nasilstva. Takratne volitve so zato pomnožile število fašističnih in komunističnih glasov. In, zato je tri-

ravnost in navzgor, kakor pot zmagujočih socialistov v svetu in tej poti ostanemo zvesti do kraja!

Albert Thomas, francoski sodrug in predsednik mednarodnega biroja dela, je obiskal v pretečenih dneh Jugoslavijo. Ta obisk je pomemben iz dveh razlogov. Pokazal je zanimanje naših zapadnih sodrugov za ves socialistični delavski pokret v državi. Za Sassenbachom in Vanderveldom je prišel Thomas, da na licu mesta študira naše gospodarske in socialne razmere in da pokaže na važnost močnega socialističnega gibanja v naši državi. Važen pa je Thomasov obisk tudi zato, ker znači pritisk zapadno-evropske demokracije in socialistične internacionale na našo vladno, da že vendar enkrat ratificira (uveljavi) mednarodni vašingtonski dogovor o delovnem času itd. tudi pri nas. Najboljši dokaz, da je Thomasov obisk res pomemben za jugoslovanske socialiste je dejstvo, da so mu komunisti postregli z malo demonstracijo v Zagrebu. Kadar gredo komunisti na ulice je znamenje, da jih pošilja reakcija v strahu pred socializmom, ki se ga boji.

Škandalozen dokument demokratske gospode.

Tajništvo JDS kot policijska ekspozitura. — Mestna občina naj plačuje račun za demokratske volitve.

„Socialist“ je imel že ponovno priliko ugotoviti in pribiti nečuvni način političnega udejstvovanja demokratske klike. Že ponovno smo lahko nepobitno dokazali, da je vodstvu demokratske stranke vodilno geslo: teror in nasilje. In to v taki obliki, v takem obsegu, da jih lahko vzoredimo z nasilnostmi klerikalca dr. Sušteršiča.

Na videz nosilci demokracije, napredka in svobodoljublja, so dejansko demokratski politiki danes najizrazitejši predstavniki reakcije in nasilja.

Le tak mentalitet, le tako mišljenje more razposlati okrožnico, ki smo jo dobili te dni v roke.

Okrožnica se glasi:

Ljubljana, dne 5. XII. 1924.
Odborom političnih društev JDS ljubljanskih.

1. Na gospodarski seji, ki je bila sklicana včeraj, se je sklenilo pozvati vsa naša politična društva v Ljubljani, da skličejo svoje seje in na njih razpravljajo o vseh gospodarskih zadevah, ki jih je mogoče izvršiti potom magistrata, o intervencijah za naše somišljenke v kaki zadevi pri magistratu in sploh o vseh drobnih zadevah, tičočih se naših somišljenikov v področju društva. Želje in sklepe naj društva potem zastopajo na gospodarski seji, ki se sestaja vsak četrtek zvečer ob 6. uri v tajništvu JDS (Narodni dom I. nadstropje), po svojem odposlancu iz odbora.

2. Vsa politična društva se vabijo, da nujno poročajo tajništvu JDS, kateri uslužbenci magistrata stanujejo v področju društva, kateri so naši organizirani člani, kateri se priznavajo njenim somišljenikom, kateri izmed njih so naši delavni pristaši in kateri so naši politični nasprotniki in katerim strankam pripadajo, zlasti, kateri se morda posebno udeležujejo pri nasprotnih strankah.

Z demokratskim pozdravom!

Tajništvo demokratske stranke v Ljubljani.

Fr. Majcen.

Tako torej!

Kaj briga demokratsko gospodo napredek ljubljanskega mesta. Sedaj je čas volitev, sedaj gre za glasove volivcev, zato je treba vpreči tudi magistrat, vpreči tudi premoženje mestne občine v skrahirani in polomljeni politični voz demokratske stranke.

Da bodo mestni gerenti, neupoštevajoč upravičenost, neupoštevajoč mestno gospodarstvo, zadoščali intervencijam, zadoščali najrazličnejšim željam demokratskih agitatorjev, zato je bilo treba amovirati izvoljeni občinski svet, amovirati sosvet, ki

Zadnjih deset dni so se vršile na jugoslovanskih univerzah dijaške demonstracije kot protest proti nasilni upokojitvi treh zagrebških profesorjev — republikancev. Na beogradškem vseučilišču je tekla celo kri, ki jo je prelila žandermerija, nastopajoč z nezaslišano brutalnostjo. Res je sicer, da ne značijo pretepi na univerzah revolucije in da so kot akcije malopomembni; ali taki dogodki so kakor barometer, ki kaže na — burjo. Vsi znaki kažejo, da bodo bodoče volitve zelo ostre in morda celo krvave: režim ni izbirčen v svojih sredstvih, opozicija pa bo prisiljena braniti svojo kožo. Ker pa so nekatere opozicijske stranke — radičevci, komunisti — morda sami interesirani, da ni miru v državi, bo dirindiraj še večji. Saj je dokazano, da so se na univerzah pretečene dni razun študentov pretepli tudi delavci, trgovski pomočniki i. dr. »visokošolci« take vrste in to na obeh straneh: na strani vladnih in na strani protivladnih dijaških čet. Buržuazija pač ni izbirčna v svojih bojnih sredstvih, žalostno je samo, če se da delavstvo za take boje izrabljati.

je bil predstavnik ogromne večine ljubljanskega prebivalstva, na njegovo mesto pa postaviti gerente z edino nalogo, zastopati koristi demokratske klike, ne pa koristi mestne občine ljubljanske.

Pa pustimo veselje demokratski stranki! Naj poizkusi svojo srečo še s tem, da izigra za prihodnje volitve tudi mestno občino ljubljansko!

Absolutno neodpušljiva in neupravičljiva pa je druga točka te famozne in škandalozne okrožnice. — Torej: za vsakega magistratnega uradnika naj postavijo oštarijska demokratska društva posebnega „špiclja“, da bo ugotovil, kateri stranki pripada in kje se udeležuje magistratni nameščenc. Tako bodo sedaj omizja, ki se zbirajo po ljubljanskih oštarijah: pri Zupančiču, pri Košaku, pri Brezovšku in po drugih beznicah, predstavljajoč mlado demokracijo, sestavljala „kriminalno“ razvidnico magistratnih nameščencev.

Ni pa še vseh dni konec. Samozvancem, ki so s silo in proti volji prišli do gerentstva mestne občine ljubljanske, so šteti dnevi. Volitve bodo obrezuspešile kriminalne razvidnice! Volitve bodo pokazale, da ljubljansko prebivalstvo strogo čuva in spoštuje svobodo vesti in svobodo prepričanja.

Iz stranke.

Krajevna politična organizacija SSJ na Viču sklicuje za soboto dne 13. decembra

VOLIVNI SHOD

somišljenikov, ki se bo vršil v prostorih gostilne pri Kramarju na Glincah — Pričetek ob 7. uri zvečer.

Dnevni red:

Delavstvo in volitve.

Sodrug, somišljeniki, agitirajte od moža do moža, da bo shod dobro obiskan.

Odbor.

TEDENSKE VESTI.

Volivna konferenca za ljubljansko oblast se bo vršila v nedeljo 14. dec. ob 9. uri v veliki dvorani Mestnega doma.

Zastopniki organizacij in zaupniki naj prinesejo vobila s seboj.

Sodrug, ki žele konferenci prisostvovati, naj si poskrbe vabilo pri tajništvu na Vidovdanski c. 2.

Brez vabila vstop ne bo nikomur dovoljen.

Lepa beseda lepo mesto najde. Tega pregovora se držimo, zato ne odgovarjamo na neokusne napade v zadnji številki „Napreja“. Tudi, če bi bilo vse resnica, kar piše uredništvo in pa jeseniški dopisnik, tega lista, bi še davno ni opravičevalo, da pogrevajo te stvari ravno sedaj, ko zahteva eminentni interes delavstva, da prenehajo medsebojni boji in da se otvori ogenj iz vseh topov na združeno buržuazijo.

Verujte nam, da delavska javnost skrbno pazi, kdo dela za delavski interes in kdo zgublja še tudi sedaj dragocen čas z malodušnim nerganjem. Bojte se, da ne pridete na glas nergačev — kajti nergače bodo že te volitve izbrisale iz površja.

Hijena! V hiši na Starem trgu je ležal bolnik. Veliko je trpel, bil je v poslednjih vzdihljajih. Nad njegovim stanovanjem je bil velik hršč in razbijanje. Soprog bolnika je pisмено prosila stranko, naj bi bila bolj mirna, da njen soprog zelo trpi vsled tega nemira. Prošnja je bila zaman. Ko je čez dva dni bolnik ležal na mrtvaškem odru, je bilo isto razbijanje. Soproga umrlega je osebno prosila stranko, naj bi dala mir pokojniku, da naj mrtvega spoštuje, ako ni prizanesla bolniku. Tudi ta prošnja ni bila uslišana; razbijanje je trajalo naprej. — Ali bi morda vedel naslov te hijene g. Svetozar Kosér, hišni posestnik na Starem trgu 28-II.

Denuncijant! Bilo je leta 1916. Avstrijska armada je praznovala zopet eno tistih zmag, ko je njena vojska kazala sovražniku hrbet. Prišel je v ljubljansko bolnico ranjenec s fronte in pripovedoval prijateljem-vojakom, kje in za koliko kilometrov se je avstrijska armada umaknila pred sovražnikom. Kljub temu porazu so visele cesarske zastave na Kazini. Nekaj vojakov je bilo vsled tega malo boljše volje in, ko so šli mimo Kazine, so sneli cesarsko zastavo in jo raztrgali. Našel pa se je denuncijant, ki je vse to naznanil vojaškemu sodišču. Gnjusna njegova namera pa ni usnela. Teško, a vendar so se rešili denuncirani vojaki hudih kazni, eden najbrže Suhega bazarja. Višjim vojaškim krogom se je studila grda denuncijacija tovariša-vojaka. — Morda pozna dotičnega denuncijanta g. Svetozar Kosér, trgovec v Ljubljani, Kolodvorska ulica.

Umetniške razglednice naših jugoslovanskih „Velemož“. Umetniško založništvo „A ž b e“, v Mariboru je izdalo drugo serijo (12 razglednic) vanskih Velemož.

Reprodukcije II. serije so izvršene v štirih barvah ter so krasno uspele.

Priporočamo obenem tudi nakup Ažbetove „Adrijaserije“, kakor ljudskih razglednic z verzi in karikatur.

Naročila se naj pošljejo na umetniški tiskarski zavod in založništvo „A ž b e“ v Mariboru, Koroška c. 39, Slovenija.

Prispevki za delavske zbornice.

Na podlagi naredbe ministrstva socialne politike od 12. sept. 1924, št. C 49, se bode na podlagi § 62. zakona o varstvu delavcev in člena 146. finančnega zakona za leto 1924 in 1925 počenši s 1. septembrom 1924 predpisoval prispevek za začasno delavsko zbornico za Slovenijo v Ljubljani dnevno v iznosu pol odstotka dnevnega zaslužka, ki služi za podlago pri odmerjanju prispevka za zavarovanje za slučaj bolezni, odnosno v višini 8 1/3 prispevka za zavarovanje za slučaj bolezni.

Prispevek za delavsko zbornico se bode predpisoval samo za one osebe, ki so upravičene v I. do V. mezdni razred, se ta prispevek ne bode predpisoval.

Prispevek za delavsko zbornico znaša na teden (za 6 dni):

Mezdni razred:					
VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.
Prispevek v dinarjih:					
0.18	0.20	0.24	0.29	0.35	0.24
Mezdni razred:					
XII.	XIII.	XIV.	XV.	XVI.	XVII.
Prispevek v dinarjih:					
0.50	0.60	0.72	0.87	1.02	1.20

Ta prispevek je dolžan plačevati delodajalec, vendar ga sme v celoti odtegniti od delojemalčevega (zavarovančevega) zaslužka.

Prispevke za delavsko zbornico bode predpisoval po odredbi ministrstva socialne politike okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani mesečno za nazaj istočasno s prispevki za zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode ter za posredovalnico za delo (borzo dela). Plačane prispevke nakazovali bodo okrožni uradi osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev v Zagrebu, le-ta pa pristojnim delavskim zbornicam.

Reduciranim in brezposelnim železničarjem. Zadnji čas se obračajo reducirani in penzionirani železničarji v velikem številu posamezno na Delavsko zbornico v svrhu intervencije za zopetno reaktiviranje. Delavska zbornica nas naproša, da objavimo, da se naj javljajo v bodoče ti železničarji pri svojih stanovskih organizacijah, ki naj zberejo take prošnje, opremljene s potrebnimi dokumenti in jih predlože skupno Delavski zbornici.

Zakon za volitve narodnih poslancev za narodno skupščino. Zbirka zakonov XVI. snopič. V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Cena s poštnino vred Din 12.50.

Pravkar je izšel v Ljubljani Volivni zakon, kakoršen je veljaven za volitve, ki se bodo vršile v februarju vpoštevane vse izpremembe, s katerimi se je zakon leta 1922. dopolnil. Knjižica, ki jo je izdala Tiskovna zadruga v Ljubljani, bo vsem uradom in strankam pri volitvah neobhodno potrebna.

Naročajte „SOCIALISTA“!

Bujni, svilasti lasje,

po rednem umivanju glave z

„Elida“ Shampooom!

DOPISI.

Črna. Potrebo enotnega nastopa obeh soc. struj pri prihodnjih volitvah izraža izvzemši par zagrizencev vse delavstvo. Božičeva in Rezmanova žaga stojita že dalj časa. V zakupu jih ima družba Korotan v Prevaljah, ki je tam zgradila novo hišo ter parno žago z dvema polnojarmenikom. Pri tej družbi, ki sestoji večinoma iz klerikalnih tigrov, se pa še najbolj odlikuje dobroznani g. Lahovnik. Njegova krščanska ljubezen do bližnjega je tako velika, da na prošnjo delavstva za povišanje mizernih plač pohvali delavce — z le-nuhi, povišek pa odreče. Da se tudi na kršitev njemu neljubega zakona dobro razume, o tem prihodnjic! — Delavstvo je vsled tega pričelo misliti na samopomoč v obliki zadrugel!

Studenci. (Volilno gibanje). Čim bolj se bližajo državnoborske volitve, tembolj vzemirjeni so naši klerikalci. Vsaj pa imajo za to vzemirjanje tudi dovolj povoda. Pred par dnevi so imeli v Mariboru taje-n sestanek, na katerem je poročal o bodočih volitvah nagnani minister Vesenjaj. Sklenalo se je na tem sestanku, da stranka v Mariboru in okolici sploh ne kliče volilnih shodov, češ, da so nepotrebni. To jim verjamemo. Če pogledamo nazaj do lansk-kih volitev vidimo pač, kako se časi spreminjajo. Pomislimo samo, s kakšno eneržijo in navdušenjem so šli tistokrat v volilni boj z geslom: za „avtonomijo“. In danes si tisti gos-podje, vsi potrti, ne upajo sklicati niti shoda. To je pač jaseen dokaz, da si ne upajo pred svojimi volilci odgo-varjati za delo in obljube, ki so jih dali pri zadnjih volitvah. — Nedavno smo čitali, kako je beograjski diplo-mat v kavarni zapel:

Bit će dana, bit će sreće,
ali klerikala više neće.

Kaj se pravi, zaupati klerikalcem, vi-dimo ne samo pri kmētih, ampak naj-boljše pri naših železničarjih. Oni obč-utijo v prvi vrsti, kam so zabredli v svoji nepremišljenosti. Če prav nam z izgubo protokola sporazuma, ni dosti ostalo, nas je klerikalni promet-ni minister Sušnik oropal še teh prav-ic, katere so nam ostale leta 1920. Je pa to dobra šola za naš proletar-iat ki bo sedaj uvidel, da brez primer-nerga zastopstva v skupščini, za njega ni obstanka.

In če bi slučajno prišel tisti go-bezdavi Žebot na Studence, mu bo-mo poskrbeli za primeren sprejem. Pokazali mu bomo, da ostane občina Studence za zmira socialistična trd-njava.

Celje. Stanovanjski najemniki, po-zor! Kakor sem čital v različnih no-vinah, bo zakon o zaščiti najemnikov

s 1 januarjem 1925 ukinjen. Torej vemo vsi, kaj nas s tem čaka. Naj-večja krivica se bo seveda godila nam delavcem. Tega prepričanja sem, ker se mi že sedaj godi krivica, ko je bil še zakon o stanovanjski za-ščiti v veljavi. Buržoazija tega zakona v dobrobit nam ni upoštevala. — Pa vzemimo privatnega nameščenca ali takega, ki ima boljšo plačo. To-rej, kdo bo lažje plačeval? Bančni uradniki in trgovci, ki verižijo dan za dnem ali pa navadni delavec, ki niti toliko ne zasluži, da bi vsaj napol človeško preživel svojo družino. In kapitalistični podrepaniki tudi sicer bolje žive. Delavec bo pa zdaj še najem-nino moral plačevati v zlati va-luti, ki presega predvojno dobo do danes od 20 kron do 200 oz. 300 di-narjev. In tako dalje. Pomislite, to-rej, najemniki, kdo da nas molze, kdo nam uničuje našo svobodo! Kapita-listična buržoazija, ki nas tlači s po-močjo nezavednih, ki ne vedo, da žive kapitalisti od delavskih žuljev. Opominjam vas, najemniki — da imamo sedaj priložnost preurediti zakone, samo če volite edino Socialistično stranko Jugoslavije, ker vse dru-gre stranke že itak poznamo, kaj in koliko delajo. Tudi klerikalcem se imamo zahvaliti, ki niso nič boljši, so tako naglo izdelali zakon za najem-nike, da bomo prihodnje leto stano-vali v šumah in gozdovih, kakor zaj-ci. To so vsi dokazi za delo oziroma nedelo buržoazije. Dne 8. februarja 1925 pokažite vsem dosedaj vladajo-čim zobe, takrat odločujete s krogli-cami, ali hočete v še večjo sužnost ali pa v svobodo. Prizadeti socialist.

TISKOVNI IN VOLIVNI SKLAD.

Dosedaj izkazanih	Din 9140,65
Zbrano na shodu v Oplotnici	46,75
S. Černe Franc, Stožice 58	5,—
S. Škerlj Pavel, Vič, na blok	50,—
S. Miš Franc, Vič, na blok	50,—
S. Knific Alojz, Ljubljana VII.	5,—

Skupaj Din 9297,40

PTUJSKA KRONIKA.

Stanovanje . . . Kako rešuje mest-na občina stanovanjsko vprašanje še pred potekom zakona, naj služi za vzorec vsem poštenim ljudem naslednji slučaj: Mestna stanovanjska oblast je nakazala druž. očetu stanovan-je v vojašnici, ki jo ima mestna občina v najemu. Druga instanca je dodelitev potrdila. Zadnjega no-vembra t. l. je bilo stanovanje iz-praznjeno, druž. oče pa ne more noter, ker je stanovanje — zastra-

ženo po petih vojaki. Te vojake je z vednostjo mestne komande posta-vil tje narednik V., ki hoče s silo to stanovanje zasesti. Druž. oče gre k temu naredniku in zahteva, da mu stanovanje prepusti, ker mu je bilo pravilno nakazano. Ta trenutek pride k naredniku tudi gospodine komandant. Ta da naredniku nasvet: v r. . . ga baci, civilista. Druž. oče gre k predsedniku stanovanjske ob-lasti in prosi pomoči. Predsednik se poda na okrajno glavarstvo, kjer pa mu svetujejo, naj se gre h koman-dantu voj. oblasti — pogajat . . . Ta-ko je kapitulirala politična oblast pred vojaško diktaturo . . . Sedaj pa pride še lepše. Stranka, ki se je iz-selila, je izročila mestni upravi kot lastniku stanovanja ključke od stano-vanja. Župan sam je obljubil druž. očetu, da mu bo ključke izročil, tedaj pa je vojaška komanda mestni upravi prepovedala, da bi se ključki izročili stranki, in res, mestni upravnik ne upa izročiti ključev. In druž. oče ja-dikuje brez stanovanja. Tako je gos-podarstvo mestne uprave, ki bi se imela držati zakona vsaj, dokler je v veljavi in morala ščititi občane. Ali gospa vojaška diktatura in nasilnost jo prevlada. Ta slučaj jasno kaže, kako se bo godilo najemnikom po novem letu, ko stopi stanovanjski zakon iz veljave. Ako že občinska oblast, ki je prva poklicana, da brani reveža in občana pred nasilnostmi, ne najde potrebne inicijative, kako bo izgledalo šele po novem letu. — Vsem, ki se potegujejo za kako stano-vanje, svetujem, da se pridejo učiti k ptujski vojaški komandi.

Karambol. V pondeljek zvečer v pozni uri se je v ptujski kavarni za-letel gospod k omizju, kjer so govo-rili nemški. To mu pa ni bilo po volji. Začel je mahati z rokami pred nosom nekega železničarja. Ta pa ne bodi len, mahne nazaj po njegovem nosu. Najbrž si bo zdaj prvi gospod premislil vtikati nos v reči, ki govo-rijo in pečejo . . .

Tolovaji. V Ptujem okraju so že od nekdan najbolj „korajžni“ ljud-je. Nekaj menda upliva prirojena ko-rajša, nekaj pa se prikazuje kot po-sledica vojne. Ne mine skoro teden, da bi se ne slišalo o večji tatvini, ropu ali celo uboju. Pred 14 dnevi je v Holazah napadla večja roparska tolpa kmeta v pozni večerni uri in ga hotela izropati. Pri tem je bil ustrel-jen mlad fant, ki je ravno klcal pri oknu dekleta. Dobil je menda 12 stre-lov v telo. Nato je tolpa vdrla v hišo. Prebivalci so zbežali na podstrešje. Po stopnjicah za njimi se priplazi to-lovaji, katerega pa gospodar lopne po glavi s krampom. Tolovaji s tem incidentom nezadovoljni, se odstra-nijo in odnesejo tovariša. Drugi dan

so vaščani našli v bližnjem gozdu mrtvega nagega človeka, ki je imel odrezan nos in kožo iz obraza izre-zano. Spoznali so po razbiti glavi, da je to dotičnik, ki jo je dobil s krampom. Tovariši so ga vzeli s se-boj in ker jim je bil očitno prete-žek, so ga obrezali, da bi ga nikdo ne spoznal. Ta roparska banda straši po spodnjem ptujem polju že drugo leto. vlamlja in krade zdaj tu zdaj tam, na sled ji pa ni mogoče priti. Sumi se, da je nekaj domačinov kot kolovodij, ostali pa bodo iz hrvats-kega Zagorja.

Izdajatelj: Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.

Odgovorni urednik: France Vidmar.

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.

PRIJETNE VESTI ZA REVMATIKE.

Po svetovni vojni trpi tisoč in tisoč ljudi od težkega revmatizma in išče le-ka po raznih kopaljščih. Medtem je zna-no, da je iznašel mladi ruski zdravnik in bakteriolog dr. Rahlejev lek Radio-Balsamica, izvanredno sredstvo proti revmatizmu vseh vrst. Lek dr. Rakleje-va temelji na principih proteinove terapije, napravljen pa je kot zunanje zdravilo. Pri vporabi leka Radio-Bal-samica revmatične bolečine takoj pre-nehajo in nastopi popolno ozdravljenje.

Radio-Balsamica ima tudi to pred-nost, da je absolutno neškodljiv za sr-ce, ne pušča nobenih sledi ne na koži, ne v organizmu in po njegovi vporabi se cel organizem popravlja, o čemur svedočijo priznanja tako profesorjev, kakor zdravnikov in izlečenih bolnikov. Bolniki, ki so se zdravili cela leta z raznimi zdravili in po kopaljščih, so se ozdravili z dvema do tremi steklenica-mi tega čudotvornega leka. Lek se iz-delava in dobiya v laboratoriju dr. Rahlejeva, Beograd, Kosovska ulica 43.

PALMA PODPETNIKI IN PODPLATI so najboljši!

Prva Mariborska delavska pekarna
r. z. o. z. V. MARIBORU, Tržaška c. 37-38.
Telefon št. 824. — Ustanovljeno l. 1898.
Moderno in higijensko urejena pekarna priporoča svoje okusno in vedno sveže pečivo v polni teži. Pečivo se dostavlja tudi na dom.

Zahtevajte povsod
„JADRAN“
terpentinovo čistilo za čevlje, ker je najboljše.
Ako čistite čevlje edno le z »Jadrana« kremo, si prihranite mnogo denarja.
Vaši čevlji ne razpokajo, ostanejo mehki in trpežni.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!
Tvornica „SVETLIN“
priporoča svoje prvovrstne kemične izdelke, kakor
„SVETLIN“ la in „MARICA“ krema za čevlje
„SVETLIN“ vazelinska mast za usnje
„SVETLIN“ voščilo la, belo in rumeno
Pisarna in zaloga: LJUBLJANA, VEGOVA ULICA ŠTEV. 2.

Cognac Medicinal Liquer, triple séc slivovka, brinjevec, tropinovec, rum itd.

po najnižjih dnevnih cenah

„ALKO“

veletrgovina žganja družba z omejeno zavezo
Ljubljana — Kolizej.

CHREN
se dobi v vseh spe-cerijskih prodajalnah

Kar ne veš vprašaj
Univerzalni Informativni Biro
„ARGUS“
Knez Mihailova ul. 35. Tel. 6-25.
BEOGRAD
(Pasaž Akademije Nauka.)

Letna trikotaža, nogavice, galanterija in drobnina
Gaspari & Fanningner
Maribor, Aleksandrova cesta šte. 48

Priporočamo vsem gospodinjam

„ADRIA“

ječmenovo ljudsko kavo, dvojno sladno rženo „Meta“, dvojno sladno ječmenovo „Sidro“ kavo.

Zahtevajte jo povsod! Zahtevajte jo povsod!

SIEGEL & DRUG

d. z. o. z.

tkalnica platnenega in bombažnega blaga

Ljubljana, Dunajska cest. 31

Svitavy
(Č. S. R.)

Wien
(Nem. Avstr.)